

EUROPEISKA UNIONEN

EUROPAPARLAMENTET

RÅDET

Bryssel den 5 juli 2018
(OR. en)

2017/0125 (COD)

PE-CONS 28/18

POLMIL 63
COMPET 368
CFSP/PESC 481
CSDP/PSDC 276
COPS 178
EUMC 91
ECOFIN 497
IND 146
MI 397
RECH 228
EMPL 249
CODEC 868

RÄTTSAKTER OCH ANDRA INSTRUMENT

Ärende: EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om inrättande av ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram som syftar till att stödja konkurrenskraften och innovationsförmågan inom unionens försvarsindustri

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS
FÖRORDNING (EU) 2018/...**

av den

**om inrättande av ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram
som syftar till att stödja konkurrenskraften och innovationsförmågan
inom unionens försvarsindustri**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA
FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 173,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet², och

¹ EUT C 129, 11.4.2018, s. 51.

² Europaparlamentets ståndpunkt av den 3 juli 2018 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den ...

av följande skäl:

- (1) I sitt meddelande av den 30 november 2016 om den europeiska försvarshandlingsplanen åtog sig kommissionen att komplettera, stimulera och befästa medlemsstaternas samarbete för att utveckla försvarsförmågor som svar på säkerhetsutmaningarna och att främja en konkurrenskraftig, innovativ och effektiv försvarsindustri i hela unionen. Det föreslås särskilt att en europeisk försvarsfond (nedan kallad *fonden*) inrättas och därmed uppmuntra investeringar i gemensam forskning och gemensam utveckling av försvarsmateriel och försvarsteknik, varigenom incitament skapas för gemensam upphandling och gemensamt underhåll av försvarsmateriel och försvarsteknik. Fonden är inte tänkt att ersätta de nationella ansträngningarna i detta hänseende utan bör fungera som ett incitament för att få medlemsstaterna att samarbeta och investera mer på försvarsområdet. Fonden kommer att stödja samarbetet under hela cykeln för utveckling av försvarsprodukter och teknik och därigenom främja synergieffekter och kostnadseffektivitet. Målet skulle vara att skapa förmågor, säkerställa en konkurrenskraftig och innovativ bas för försvarsindustrin i hela unionen, bland annat genom gränsöverskridande samarbete och deltagande av små och medelstora företag, och bidra till ett vidare europeiskt försvarssamarbete.

- (2) För att främja konkurrenskraft, effektivitet och innovationsförmåga inom unionens försvarsindustri, som bidrar till unionens strategiska oberoende, bör ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram (nedan kallat *programmet*) inrättas. Programmet bör syfta till att stärka konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri, och bidra till förbättringen av försvarsförmågan, bland annat när det gäller cyberförsvaret, genom att stödja samarbete mellan företag i hela unionen, däribland små och medelstora företag och medelstora börsnoterade företag, forskningscentrum och universitet, och samarbete mellan medlemsstater, i skedet då försvarsprodukter och försvarsteknik utvecklas, och på så sätt underlätta ett bättre utnyttjande av stordriftsfördelar inom försvarsindustrin och att främja standardisering av försvarssystemen samtidigt som man förbättrar deras interoperabilitet. Utvecklingsskedet, som kommer efter forsknings- och teknikskedet, medför betydande risker och kostnader som hämmar det fortsatta utnyttjandet av forskningsresultaten och har en negativ inverkan på konkurrenskraften inom unionens försvarsindustri. Genom att stödja utvecklingsskedet skulle programmet bidra till ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet och bidra till att överbrygga klyftan mellan forskning och produktion. Det skulle också främja alla former av innovation, eftersom de positiva spridningseffekterna av ett sådant stöd kan förväntas spilla över på det civila området. Programmet kompletterar den verksamhet som genomförs i enlighet med artikel 182 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och omfattar inte produktionen eller upphandlingen av försvarsprodukter eller försvarsteknik.

- (3) För att uppnå mer innovativa lösningar och främja en öppen inre marknad bör programmet kraftfullt stödja gränsöverskridande deltagande av små och medelstora företag och hjälpa till att skapa nya marknadsmöjligheter.
- (4) Programmet bör omfatta en tvåårsperiod från och med den 1 januari 2019 till och med den 31 december 2020. Finansieringsramen för genomförandet av programmet bör fastställas för denna period.
- (5) I denna förordning fastställs en finansieringsram för hela programmets löptid som kommer att utgöra det särskilda referensbeloppet, i den mening som avses i punkt 17 i det interinstitutionella avtalet av den 2 december 2013 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning¹, för Europaparlamentet och rådet under det årliga budgetförfarandet.

¹ EUT C 373, 20.12.2013, s. 1.

- (6) Vid genomförandet av programmet bör alla finansieringsinstrument användas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012¹, för att maximera utvecklingen av försvarsprodukter och försvarsteknik. Med hänsyn till programmets löptid på två år kan dock användningen av finansieringsinstrument ge upphov till praktiska svårigheter. Under denna inledande period bör man därför prioritera användning av bidrag och, under exceptionella omständigheter, offentlig upphandling. Finansieringsinstrument skulle kunna vara ett lämpligt verktyg för användning i fonden efter 2020.
- (7) Kommissionen får anförtro delar av genomförandet av programmet till de enheter som avses i artikel 58.1 c i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
- (8) Efter att ha enats om gemensamma försvarsförmågeprioriteringar på unionsnivå, särskilt genom förmågeutvecklingsplanen, och därvid även tagit hänsyn till den samordnade årliga försvarsöversikten, fastställer och konsoliderar medlemsstaterna militära krav och fastställer tekniska specifikationer för projektet, med sikte på att uppnå EU:s ambitionsnivå, i enlighet med vad rådet enades om i sina slutsatser av den 14 november 2016 och Europeiska rådet godkände den 15 december 2016.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).

- (9) Medlemsstaterna bör, där så är lämpligt, också utse en projektledare, t.ex. en internationell projektförvaltningsorganisation, till exempel Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete eller en enhet som Europeiska försvarsbyrån, att leda arbetet med att utveckla en samarbetsåtgärd som stöds genom programmet. Om en sådan utnämning görs bör kommissionen höra projektledaren om vilka framsteg som gjorts avseende åtgärden innan den verkställer utbetalningen till stödmottagaren för den stödberättigande åtgärden, så att projektledaren kan säkerställa att stödmottagarna respekterar tidsfristerna.
- (10) Unionens finansiella stöd bör inte påverka överföringen av försvarsrelaterade produkter inom unionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG¹, eller exporten av försvarsprodukter, försvarsutrustning eller försvarsteknik. Den bör heller inte påverka medlemsstaternas befogenheter när det gäller politiken för överföring inom unionen och export av sådana produkter, inbegripet i linje med de gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel som fastställs i rådets gemensamma ståndpunkt 944/2008/Gusp².

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1).

² Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel (EUT L 335, 13.12.2008, s. 99).

- (11) Eftersom målet för programmet är att främja konkurrenskraften och effektiviteten inom unionens försvarsindustri genom att minska riskerna i utvecklingsskedet av samarbetsprojekt, bör åtgärder som rör utvecklingen av försvarsprodukter eller försvarsteknik, nämligen genomförbarhetsstudier och andra åtföljande åtgärder, utformning (inbegripet de tekniska specifikationer utformningen baseras på), systemprototyputveckling, provning, kvalificering, certifiering samt en ökning av effektiviteten under en försvarsprodukts eller försvarstekniks livscykel, vara berättigade till stöd inom ramen för programmet. Uppgraderingar av befintliga försvarsprodukter och befintlig försvarsteknik, vilket även inbegriper interoperabiliteten, bör också vara berättigade till stöd inom ramen för programmet. Åtgärder för uppgraderingar av befintliga försvarsprodukter och befintlig försvarsteknik bör endast omfattas om redan befintlig information som behövs för att genomföra åtgärden inte är föremål för begränsningar på ett sätt som begränsar förmågan att genomföra åtgärden.
- (12) Eftersom syftet med programmet i synnerhet är att fördjupa samarbetet mellan företag i de olika medlemsstaterna, bör en åtgärd endast få finansiering inom ramen för programmet om den ska genomföras av ett konsortium som består av minst tre företag som är baserade i minst tre olika medlemsstater.

- (13) Gränsöverskridande samarbete mellan företag vid utvecklingen av försvarsprodukter och försvarsteknik har ofta hämmats av svårigheter att enas om gemensamma tekniska specifikationer eller standarder. Att gemensamma tekniska specifikationer eller standarder saknas eller är knäpphändiga har lett till ökad komplexitet, förseningar och alltför höga kostnader i utvecklingsskedet. För åtgärder som omfattar en högre teknisk mognadsgrad, bör en överenskommelse om gemensamma tekniska specifikationer vara en grundläggande förutsättning för att vara berättigad till stöd inom ramen för programmet. Genomförbarhetsstudier och åtgärder som syftar till att stödja ett fastställande av gemensamma tekniska specifikationer eller standarder bör också vara berättigade till stöd inom ramen för programmet.
- (14) För att säkerställa att unionens och dess medlemsstaters internationella skyldigheter respekteras vid genomförandet av denna förordning, bör åtgärder som rör produkter eller teknik, som det enligt internationell rätt är förbjudet att använda, utveckla eller framställa, inte vara berättigade till stöd inom ramen för programmet. I detta hänseende bör även stödberättigande för åtgärder avseende utveckling av nya försvarsprodukter eller ny försvarsteknik, t.ex. sådana som är särskilt utformade för utförande av dödliga anfall utan någon mänsklig kontroll över besluten om insats, vara beroende av utvecklingen i internationell rätt.

- (15) Eftersom programmet syftar till att öka konkurrenskraften och effektiviteten inom unionens försvarsindustri bör i princip endast enheter som är etablerade i unionen och som inte kontrolleras av ett tredjeland eller en enhet i ett tredjeland vara berättigade till stöd. För att säkerställa skyddet av väsentliga säkerhets- och försvarsintressen i unionen och dess medlemsstater bör infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som används av stödmottagarna och underleverantörerna i en åtgärd som finansieras inom ramen för programmet dessutom inte vara belägna inom ett tredjelandets territorium.
- (16) Under vissa omständigheter bör det vara möjligt att göra undantag från principen om att stödmottagare och underleverantörer som deltar i en åtgärd i princip inte bör kontrolleras av ett tredjeland eller en enhet i ett tredjeland. I det sammanhanget bör företag som är etablerade i unionen som kontrolleras av ett tredjeland eller en enhet i ett tredjeland vara berättigade till stöd om de uppfyller relevanta stränga villkor som rör unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen såsom dessa fastställs inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), inbegripet vad gäller förstärkning av den europeiska försvarstekniska och försvarsindustriella basen. Deltagandet av sådana företag får inte strida mot programmets mål. Stödmottagare bör tillhandahålla all relevant information om infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som kommer att användas inom åtgärden. Medlemsstaternas betänkligheter avseende försörjningstrygghet bör också beaktas.

- (17) Samarbete mellan stödmottagare och underleverantörer som deltar i en åtgärd och företag som är etablerade i ett tredjeland, eller som kontrolleras av ett tredjeland eller av en enhet i ett tredjeland, bör också omfattas av de relevanta villkor som rör unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen. I detta sammanhang bör inte ett tredje land eller en enhet i ett tredje land få otillåten tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som rör verkställandet av åtgärden. Tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter beviljas i enlighet med relevanta säkerhetsbestämmelser som är tillämpliga på säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och information som är säkerhetsskyddsklassificerad i enlighet med nationell säkerhetsskyddsklassificering.
- (18) Stödberättigande åtgärder som utvecklas inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet inom unionens institutionella ramverk säkerställer ett kontinuerligt fördjupat samarbete mellan företag i olika medlemsstater och skulle därmed direkt bidra till målen för programmet. Sådana åtgärder bör därför vara berättigade till en högre finansieringsgrad. Stödberättigande åtgärder som utvecklas med deltagande på en lämplig nivå av medelstora börsnoterade företag och små och medelstora företag, i synnerhet gränsöverskridande små och medelstora företag, stöder öppnandet av leveranskedjorna och bidrar till målen för programmet. Sådana åtgärder bör därför vara berättigade till en högre finansieringsgrad, även som kompensation för högre risk och den ökade administrativa bördan.

- (19) Om ett konsortium vill delta i en åtgärd som berättigar till stöd inom ramen för programmet och unionens ekonomiska bistånd ges i form av bidrag, bör konsortiet utse en av sina deltagare till samordnare. Samordnaren bör vara den huvudsakliga kontaktpunkten gentemot kommissionen.
- (20) Främjande av innovation och teknisk utveckling inom unionens försvarsindustri bör göra det möjligt att bibehålla och utveckla kompetensen och kunnandet inom unionens försvarsindustri och bör bidra till att stärka dess tekniska och industriella oberoende. I detta sammanhang skulle programmet också kunna bidra till att identifiera de områden där unionen är beroende av tredjeländer vid utvecklingen av försvarsprodukter och försvarsteknik. Främjandet av innovation och teknisk utveckling bör även ske på ett sätt som stämmer överens med unionens säkerhets- och försvarsintressen. Följaktligen bör en åtgärds bidrag till dessa intressen och till de försvarsförmågeprioriteringar som medlemsstaterna enats om inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken vara ett kriterium för tilldelning. Inom unionen fastställs gemensamma försvarsförmågeprioriteringar framför allt genom förmågeutvecklingsplanen. Andra processer i unionen, såsom den samordnade årliga försvarsöversikten och det permanenta strukturerade samarbetet (Pesco), stöder genomförandet av relevanta prioriteringar genom fördjupat samarbete. Om lämpligt kan även regionala och internationella prioriteringar, inbegripet inom ramen för Nato, tas i beaktande, under förutsättning att de gynnar unionens säkerhets- och försvarsintressen och inte hindrar någon medlemsstat från att delta, och att man samtidigt beaktar behovet av att undvika onödigt dubbelarbete.

- (21) Medlemsstaterna arbetar enskilt och gemensamt med utveckling, produktion och operativ användning av obemannade luftfartyg, fordon och fartyg. Operativ användning omfattar i detta sammanhang tillslag mot militära mål. Forskning och utveckling med anknytning till utvecklingen av sådana system, inbegripet både militära och civila system, har fått stöd från unionsmedel. Detta kommer enligt planen att fortsätta, eventuellt även inom ramen för programmet. Ingenting i denna förordning bör hindra en laglig användning av sådana försvarsprodukter och teknik som utvecklas inom programmets ram.
- (22) För att säkerställa att de finansierade åtgärderna är genomförbara bör medlemsstaternas åtagande att på ett effektivt sätt bidra till finansieringen av åtgärden fastställas skriftligen, till exempel genom en avsiktsförklaring från de berörda medlemsstaterna.
- (23) För att säkerställa att de finansierade åtgärderna bidrar till konkurrenskraften och effektiviteten inom den europeiska försvarsindustrin bör de vara marknadsorienterade, efterfrågestyrda och kommersiellt bärkraftiga på medellång till lång sikt, även när det gäller teknik med dubbla användningsområden. Kriterierna för stödberättigande bör därför beakta att medlemsstaterna har för avsikt att upphandla den slutliga försvarsprodukten eller använda sig av tekniken, eventuellt på ett samordnat sätt, medan tilldelningskriterierna bör beakta att medlemsstaterna, politiskt eller rättsligt, förbinder sig att gemensamt använda, äga eller underhålla den slutliga försvarsprodukten eller försvarstekniken

- (24) Samtliga tilldelningskriterier bör beaktas vid utvärdering av åtgärder som föreslås erhålla finansiering inom ramen för programmet. Föreslagna åtgärder som inte uppfyller ett eller flera av dessa tilldelningskriterier bör inte uteslutas automatiskt, eftersom tilldelningskriterierna inte utgör utslagskriterier.
- (25) Det ekonomiska biståndet från unionen inom ramen för programmet bör inte överskrida 20 % av de stödberättigande kostnaderna för åtgärden, om den gäller systemprototyper, som ofta är den mest kostsamma åtgärden under utvecklingsskedet. Det bör dock vara möjligt att täcka de stödberättigande kostnaderna i sin helhet när det gäller andra åtgärder i utvecklingsskedet. I båda fallen bör stödberättigande kostnader förstås i den mening som avses i artikel 126 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012.
- (26) Med tanke på att programmet bör komplettera forskningsverksamhet, i synnerhet på försvarsområdet, och för att uppnå enhetlighet och administrativ förenkling, bör så långt det är möjligt samma regler tillämpas inom detta program som inom den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning och Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020). Det är därför lämpligt att liksom inom den förberedande åtgärden för försvarsrelaterad forskning och Horisont 2020-programmet ge möjlighet till ersättning av indirekta kostnader till en schablonsats på 25 %.

- (27) Eftersom unionens stöd syftar till att öka försvarssektorns konkurrenskraft och endast avser det specifika utvecklingsskedet, bör unionen inte ha äganderätt eller immateriella rättigheter till de försvarsprodukter eller den försvarsteknik som de finansierade åtgärderna resulterat i. Stödmottagarna ska genom avtal komma överens om tillämpliga system för immateriella rättigheter. Intresserade medlemsstater bör även ha möjlighet att delta i uppföljande gemensam upphandling. Vidare bör resultaten av de åtgärder som finansieras inom ramen för programmet inte vara föremål för kontroll eller restriktioner av ett tredjeland eller en enhet i ett tredjeland.
- (28) Kommissionen bör inrätta ett tvåårigt arbetsprogram i enlighet med målen för programmet. De projektkategorier som kommer att finansieras inom ramen för programmet bör anges i detalj i arbetsprogrammet, inbegripet sådana försvarsprodukter och sådan teknik som fjärrstyrda system, satellitkommunikation, lägesbestämning, navigering och tidsbestämning, autonom tillgång till rymden och permanent jordobservation, hållbar energi, cybersäkerhet och sjöfartsskydd, samt avancerade militära förmågor i luften, på land, till sjöss och i den gemensamma domänen, inbegripet stärkt lägesuppfattning, skydd, rörlighet, logistik och medicinskt stöd och stärkta strategiska stödresurser.

- (29) Kommissionen bör vid inrättandet av arbetsprogrammet biträdas av en kommitté med företrädare från medlemsstaterna (nedan kallad *kommittén*). Kommissionen bör sträva efter att finna lösningar som vinner största möjliga stöd inom kommittén. I samband med detta kan kommittén mötas i ett format bestående av nationella försvarsexperter, i syfte att tillhandahålla kommissionen specifikt stöd. Det är medlemsstaternas sak att utse sina respektive företrädare i den kommittén. Kommittéledamöterna bör ges faktisk möjlighet att i god tid granska utkasten till genomförandeakt och framföra sina åsikter.
- (30) Eftersom man inom unionens politik ser små och medelstora företag som mycket viktiga när det gäller att säkerställa ekonomisk tillväxt, innovation, sysselsättning och social integration i unionen och eftersom de åtgärder som får stöd normalt kommer att kräva gränsöverskridande samarbete, är det viktigt att arbetsprogrammet återspeglar och möjliggör ett öppet och transparent gränsöverskridande tillträde för och deltagande av små och medelstora företag, och att därför minst 10 % av den totala budgeten gynnar sådana åtgärder, vilket kommer att göra det möjligt för små och medelstora företag att inbegripas i åtgärdernas värdekedjor. En projektkategori bör vara specifikt avsedd för små och medelstora företag.
- (31) För att säkerställa programmets framgång bör kommissionen sträva efter att upprätthålla en dialog med ett brett spektrum av Europas industrier, däribland små och medelstora företag och icke-traditionella leverantörer till försvarssektorn.

- (32) Europeiska försvarsbyrån bör, i överensstämmelse med dess behörighet enligt EU-fördraget, inbjudas som observatör i kommittén, så att man kan dra nytta av denna byrås expertkunskap inom försvarssektorn. Europeiska utrikestjänsten bör också inbjudas att närvara.
- (33) För urvalet av vilka åtgärder som kommer att finansieras genom programmet bör som regel kommissionen eller de enheter som avses i artikel 58.1 c i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 anordna konkurrensutsatta ansökningsomgångar i enlighet med vad som föreskrivs i den förordningen, och bör säkerställa att de administrativa förfarandena är så enkla som möjligt och medför ett minimum av tilläggskostnader. Under vissa vederbörligen motiverade och exceptionella omständigheter får unionsfinansiering dock även beviljas i enlighet med artikel 190 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012¹.

¹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1268/2012 av den 29 oktober 2012 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L 362, 31.12.2012, s. 1).

- (34) Efter en utvärdering av förslagen med hjälp av oberoende experter, vars säkerhetsreferenser bör valideras av medlemsstaterna, bör kommissionen välja ut de åtgärder som kommer att finansieras inom ramen för programmet. Kommissionen bör inrätta en databas över oberoende experter. Databasen bör inte offentliggöras. Oberoende experter bör utses på grundval av den kompetens, de erfarenheter och de kunskaper som är av relevans för de uppgifter som anförtros dem. Vid utseende av oberoende experter bör kommissionen i möjligaste mån vidta lämpliga åtgärder för att sträva efter en balanserad sammansättning inom expertgrupperna och bedömningspanelerna i fråga om variationen av kompetenser, erfarenheter, kunskaper, geografisk spridning och könsfördelning, samt med beaktande av situationen i åtgärdens ämnesområde. En lämplig rotering av experter och en lämplig balans mellan privat och offentlig sektor bör också eftersträvas. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter för antagandet och genomförandet av arbetsprogrammet samt tilldelningen av finansiering till utvalda åtgärder. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011¹. Medlemsstaterna bör underrättas om utvärderingsresultaten och framstegen inom de finansierade åtgärderna.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (35) Granskningsförfarandet bör användas vid antagandet av ovannämnda genomförandeakter, med beaktande av deras betydande konsekvenser för genomförandet av denna förordning.
- (36) Kommissionen bör upprätta en rapport om genomförandet vid programmets slut, där den granskar den finansiella verksamheten i form av ekonomiskt resultat och, om möjligt, effekter av genomförandet. I genomförandet av denna rapport bör man också analysera små och medelstora företags samt medelstora börsnoterade företags gränsöverskridande deltagande i åtgärder som omfattas av programmet samt små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags deltagande i den globala värdekedjan. Rapporten bör också innehålla information om stödmottagarnas ursprung och fördelningen av de immateriella rättigheter som genererats.
- (37) Unionens ekonomiska intressen bör skyddas genom proportionella åtgärder under hela utgiftscykeln, inbegripet förebyggande, upptäckt och utredning av oriktigheter, krav på återbetalning av belopp som gått förlorade, betalats ut på felaktiga grunder eller använts felaktigt samt, i tillämpliga fall, administrativa och ekonomiska sanktioner.

- (38) Kommissionen och medlemsstaterna bör säkerställa ett så brett främjande som möjligt av programmet för att öka dess effektivitet och därmed förbättra försvarsindustrins konkurrenskraft och försvarsförmågorna i medlemsstaterna.
- (39) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna med anledning av kostnaderna och de tillhörande riskerna utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

Genom denna förordning inrättas ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram (nedan kallat *programmet*) för unionens åtgärder, som omfattar perioden 1 januari 2019–31 december 2020.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *systemprototyp*: en modell av en produkt eller teknik som kan visa elementets prestanda i driftsmiljö.
2. *kvalificering*: hela det förfarande som påvisar att utformningen av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller en materiell eller immateriell teknik uppfyller de angivna kraven och som tillhandahåller objektiva bevis på att särskilda krav för en utformning har uppfyllts.

3. *certifiering*: ett förfarande enligt vilket en nationell myndighet intygar att försvarsprodukten, den materiella eller immateriella komponenten eller den materiella eller immateriella tekniken överensstämmer med de tillämpliga bestämmelserna.
4. *företag*: en enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett rättslig form och finansieringsform, och vilken är etablerad i den medlemsstat där det är bildat i enlighet med medlemsstatens nationella lagstiftning.
5. *verkställande ledning*: ett organ inom ett företag som har utsetts i enlighet med nationell rätt och i förekommande fall är rapporteringsskyldigt till verkställande direktören, och som har mandat att fastställa företagets strategi, mål och allmänna inriktning samt kontrollera och övervaka ledningens beslutsfattande.
6. *enhet i ett tredjeland*: en enhet som är etablerad i ett tredje land eller, om den är etablerad inom unionen, har sin verkställande ledning i ett tredje land.
7. *kontroll*: förmågan att utöva ett avgörande inflytande på ett företag, antingen direkt eller indirekt via ett eller flera andra företag.

8. *små och medelstora företag*: små och medelstora företag enligt definitionen i artikel 2 i bilagan till kommissionens rekommendation 2003/361/EG¹.
9. *medelstort börsnoterat företag*: företag som inte är små och medelstora företag och som har upp till 3 000 anställda, med personalstyrkan beräknad i enlighet med artiklarna 3–6 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG, och.
10. *konsortium*: en samarbetande grupp av företag som bildats i syfte att genomföra åtgärder inom ramen för programmet.

Artikel 3

Mål

Programmet ska ha följande mål:

- a) Det ska främja konkurrenskraften, effektiviteten och innovationsförmågan inom försvarsindustrin i hela unionen, vilket bidrar till unionens strategiska oberoende, genom stöd till åtgärder som befinner sig i ett utvecklingsskede.

¹ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

- b) Det ska stödja och stimulera samarbete, även över gränserna, mellan företag, inklusive små och medelstora företag samt medelstora börsnoterade företag och samarbete mellan medlemsstaterna, vid utvecklingen av försvarsprodukter eller försvarsteknik och samtidigt stärka och förbättra leverans- och värdekedjornas flexibilitet på försvarsområdet och främja standardiseringen av försvarssystemen och deras interoperabilitet.

Detta samarbete ska ske i enlighet med de försvarsförmågeprioriteringar som medlemsstaterna gemensamt enats om inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och särskilt i samband med förmågeutvecklingsplanen.

I det sammanhanget kan även regionala och internationella prioriteringar tas i beaktande i lämpliga fall, om de tjänar unionens säkerhets- och försvarsintressen såsom de slagits fast inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och hänsyn tas till behovet av att undvika onödigt dubbelarbete, såvida de inte utesluter någon medlemsstat från deltagande.

- c) Det ska främja ett bättre utnyttjande av resultaten från forskning på försvarsområdet och bidra till utveckling efter forskningsskedet och därmed stödja konkurrenskraften inom den europeiska försvarsindustrin på den inre marknaden och den globala marknaden, om lämpligt även genom konsolidering.

Artikel 4

Budget

Finansieringsramen för genomförandet av programmet för perioden
1 januari 2019–31 december 2020 ska vara 500 miljoner EUR i löpande priser.

De årliga anslagen ska godkännas av Europaparlamentet och rådet inom gränserna för den fleråriga budgetramen

Artikel 5

Allmänna finansieringsbestämmelser

1. Det ekonomiska biståndet från unionen får tillhandahållas genom sådana typer av finansiering som tas upp i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, i synnerhet bidrag och i undantagsfall offentlig upphandling.
2. De typer av finansiering som avses i punkt 1 och metoderna för genomförandet ska väljas ut på grundval av hur väl de bidrar till uppnåendet av de specifika målen för åtgärderna och åstadkomma resultat, med beaktande av framför allt kostnaderna för kontroller, den administrativa bördan och risken för intressekonflikt.
3. Kommissionen ska genomföra unionens ekonomiska bistånd i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012, antingen direkt eller indirekt genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros de enheter som anges i artikel 58.1 c i den förordningen.

4. Medlemsstaterna ska när så är lämpligt utse en projektledare. Kommissionen ska samråda med projektledaren om vilka framsteg som gjorts i samband med åtgärden innan den verkställer utbetalningen till stödberättigade mottagare.

Artikel 6

Stödberättigande åtgärder

1. Programmet ska tillhandahålla stöd för stödmottagares åtgärder i ett utvecklingsskede, såväl för nya försvarsprodukter och ny försvarsteknik som för uppgraderingar av befintliga produkter och befintlig teknik, förutsatt att användningen av befintlig information som behövs för att genomföra åtgärden för uppgraderingen inte är föremål för en restriktion av ett tredjeland eller en enhet i tredjeland, direkt eller indirekt via ett eller flera andra företag. En stödberättigande åtgärd ska avse en eller flera av följande:
 - a) Studier, t.ex. genomförbarhetsstudier och andra kompletterande åtgärder.
 - b) Utformning av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik samt tekniska specifikationer utifrån vilka en sådan utformning har utvecklats, inbegripet partiella provningar för riskminskning i en industriell eller representativ miljö.

- c) Utveckling av en systemprototyp för en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik.
 - d) Provning av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik.
 - e) Kvalificering av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik.
 - f) Certifiering av en försvarsprodukt, en materiell eller immateriell komponent eller materiell eller immateriell teknik.
 - g) Utveckling av teknik eller tillgångar som ökar effektiviteten under hela livscykeln för försvarsprodukter och försvarsteknik.
2. Åtgärder som avses i punkt 1 ska genomföras genom samarbete mellan företag inom ett konsortium av minst tre stödberättigade enheter som är etablerade i minst tre olika medlemsstater. Minst tre av dessa stödberättigade enheter som är etablerade i minst två olika medlemsstater ska varken direkt eller indirekt stå under kontroll av samma enhet eller kontrollera varandra.

3. Konsortier som avses i punkt 2 ska bevisa genomförbarheten genom att visa att de kostnader för den åtgärd som inte täcks av unionsstödet kommer att täckas av annan finansiering, till exempel bidrag från medlemsstaterna.
4. För de åtgärder som avses i punkt 1 c–g ska konsortierna bevisa att åtgärderna bidrar till konkurrenskraften inom den europeiska försvarsindustrin, genom att visa att minst två medlemsstater avser att upphandla den slutliga produkten eller att använda tekniken på ett samordnat sätt, i förekommande fall även genom gemensam upphandling.
5. En åtgärd som avses i punkt 1 b ska grundas på gemensamma krav som minst två medlemsstater gemensamt har kommit överens om. Åtgärder som avses i punkt 1 c–g ska grundas på gemensamma tekniska specifikationer som gemensamt har överenskommit av de medlemsstater som i enlighet med punkterna 3 och 4 kommer att samfinansiera eller avser att gemensamt upphandla den slutliga produkten eller avser att gemensamt använda tekniken, för att på så vis stärka systemens standardisering och interoperabilitet.

6. Åtgärder för utveckling av produkter eller teknik som det enligt internationell rätt är förbjudet att använda, utveckla eller framställa ska inte vara berättigade till finansiering inom ramen för programmet.

Artikel 7

Stödberättigade enheter

1. Stödmottagare och underleverantörer som deltar i åtgärden ska vara offentliga eller privata företag som är etablerade i unionen.
2. Infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som tillhör de stödmottagare och deras underleverantörer som deltar i åtgärden, vilka används för de åtgärder som finansieras inom ramen för programmet ska vara belägna på unionens territorium under hela den tid som åtgärden pågår och deras verkställande ledning ska vara etablerad i unionen.
3. För de åtgärder som finansieras inom ramen för programmet får stödmottagarna och underleverantörer som deltar i åtgärden inte kontrolleras av ett tredjeland eller en enhet i tredjeland.

4. Genom undantag från punkt 3 och med förbehåll för artikel 15.2 ska ett företag som kontrolleras av ett tredjeland eller av en enhet i ett tredjeland kunna utgöra en stödberättigad enhet som deltar i åtgärden endast om de garantier som godkänts av den medlemsstat i vilken det är etablerat, i enlighet med dess nationella förfaranden, görs tillgängliga för kommissionen. Dessa garantier kan hänvisa till företagets verkställande ledning som är etablerad i unionen. Om den medlemsstat i vilken företaget är etablerat anser att det är lämpligt kan dessa garantier även hänvisa till särskilda statliga rättigheter vad gäller kontrollen över företaget.

Dessa garantier ska försäkra att ett sådant företags deltagande i en åtgärd inte skulle strida mot unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen såsom dessa fastställs inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt avdelning V i EU-fördraget eller mot de mål som anges i artikel 3. Garantierna ska också vara förenliga med bestämmelserna i artikel 12. Garantierna ska i synnerhet styrka att det, med avseende på åtgärden, finns bestämmelser för att säkerställa att

- a) kontroll över företaget inte utövas på ett sätt som begränsar eller inskränker dess förmåga att genomföra åtgärden och åstadkomma resultat, som inför begränsningar vad gäller dess infrastruktur, anläggningar, tillgångar, resurser, immateriella rättigheter eller kunnande som behövs för åtgärden eller som undergräver dess förmågor och standarder som krävs för att utföra åtgärden,
- b) ett tredjeland eller en enhet från tredjeland förhindras från att få tillgång till känslig information som rör åtgärden och att de anställda och andra personer som deltar i åtgärden innehar nationella säkerhetsgodkännanden när så är lämpligt,
- c) äganderätten till de immateriella rättigheterna från, och till resultaten av, åtgärden kvarstår hos stödmottagaren under och efter åtgärdens genomförande och inte underkastas kontroll eller restriktion av ett tredjeland eller en enhet i tredjeland, och inte exporteras utanför unionen, och tillträde till de immateriella rättigheterna eller till de resultaten utanför unionen inte beviljas, utan godkännande av den medlemsstat i vilken företaget är etablerat och i enlighet med målen i artikel 3.

Om den medlemsstat i vilken företaget är etablerat anser att det är lämpligt får ytterligare garantier ges.

Kommissionen ska underrätta den kommitté som avses i artikel 13 om företag som anses stödberättigade enligt denna punkt.

5. Om det inte finns några lätt tillgängliga konkurrenskraftiga alternativ inom unionen får stödmottagare och underleverantörer som deltar i åtgärden använda sina tillgångar, infrastruktur, anläggningar och resurser som är belägna eller innehas utanför medlemsstaternas territorium, under förutsättning att den användningen inte strider mot unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen, är förenlig med programmets mål och helt i enlighet med artikel 12.

Kostnaderna för denna verksamhet ska inte berättiga till finansiering inom ramen för programmet.

6. Vid genomförandet av en stödberättigande åtgärd får stödmottagare och underleverantörer som deltar i åtgärden även samarbeta med företag som är etablerade utanför medlemsstaternas territorium eller som kontrolleras av ett tredjeland eller en enhet i tredjeland, bland annat genom att använda det företags tillgångar, infrastruktur, anläggningar och resurser, såvida detta inte strider mot unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen. Detta samarbete ska vara förenligt med de mål som anges i artikel 3 och helt i enlighet med artikel 12.

Ett tredjeland eller en annan enhet från tredjeländer får inte ges obehörig tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som rör verkställandet av åtgärden och eventuell negativ inverkan vad gäller försörjningstryggheten av insatsvaror med avgörande betydelse för åtgärden ska undvikas.

Kostnaderna för denna verksamhet ska inte berättiga till finansiering inom ramen för programmet.

7. Stödmottagare ska tillhandahålla all relevant information som är nödvändig för bedömningen av kriterierna för stödberättigande. Om det under åtgärdens genomförande sker en förändring som kan leda till att det uppstår tvivel kring huruvida kriterierna för stödberättigande är uppfyllda ska företaget underrätta kommissionen, som ska bedöma om kriterierna för stödberättigande fortfarande är uppfyllda och ska behandla eventuell inverkan på åtgärdens finansiering.

8. Vid tillämpningen av denna artikel avses med underleverantörer som deltar i åtgärden underleverantörer med ett direkt avtalsförhållande med en stödmottagare, andra underleverantörer som tilldelats minst 10 % av åtgärdens totala stödberättigande kostnad samt underleverantörer som kan behöva tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter för att kunna fullgöra kontraktet.

Artikel 8

Försäkran från företag

Varje företag i ett konsortium som önskar delta i en åtgärd ska skriftligen försäkra att de är fullt medvetna om och efterlever tillämplig nationell rätt och unionsrätt samt bestämmelser avseende verksamhet på försvarsområdet.

Artikel 9
Konsortium

1. Om unionens ekonomiska bistånd tillhandahålls i form av ett bidrag, ska de medlemmar av ett konsortium som vill delta i en åtgärd utse en av sina medlemmar till samordnare, vilket ska anges i bidragsavtalet. Samordnaren ska vara huvudkontaktpunkt mellan medlemmarna i konsortiet gentemot kommissionen eller det berörda finansieringsorganet, om inte annat föreskrivs i bidragsavtalet eller om samordnaren underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt bidragsavtalet.
2. De medlemmar av ett konsortium som deltar i en åtgärd ska ingå ett internt avtal som fastställer deras rättigheter och skyldigheter i samband med genomförandet av åtgärden i enlighet med bidragsavtalet, utom i vederbörligen motiverade fall som anges i arbetsprogrammet eller i meddelandet om ansökningsomgång. Det interna avtalet ska även innehålla bestämmelser om immateriella rättigheter som rör de produkter eller den teknik som utvecklas.

Artikel 10
Tilldelningskriterier

Åtgärder som föreslås för finansiering inom ramen för programmet ska utvärderas på grundval av vart och ett av följande kriterier:

- a) Bidrag till spetskompetens, i synnerhet genom att det visas att den föreslagna åtgärden medför betydande fördelar jämfört med befintliga försvarsprodukter och befintlig försvarsteknik.
- b) Bidrag till innovation, i synnerhet genom att det visas att de föreslagna åtgärderna inbegriper banbrytande eller nya koncept och strategier, nya lovande framtida tekniska förbättringar eller tillämpning av teknik eller koncept som tidigare inte använts inom försvarssektorn.
- c) Bidrag till konkurrenskraft och tillväxt hos företag på försvarsområdet i hela unionen, i synnerhet genom skapandet av nya marknadsmöjligheter.

- d) Bidrag till den europeiska försvarsindustrins industriella oberoende och unionens säkerhets- och försvarsintressen genom att stärka försvarsprodukter eller försvarsteknik i linje med de försvarsförmågeprioriteringar som medlemsstaterna enats om inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt i samband med förmågeutvecklingsplanen och om lämpligt regionala och internationella prioriteringar, under förutsättning att de tjänar unionens säkerhets- och försvarsintressen och inte utesluter ett eventuellt deltagande av någon medlemsstat.
- e) Den andel av åtgärdens totala budget som ska tilldelas deltagandet av små och medelstora företag som är etablerade i unionen och medför ett industriellt eller tekniskt mervärde, antingen som medlemmar i konsortiet, som underleverantörer eller som andra företag i leveranskedjan, i synnerhet den andel av åtgärdens totala budget som ska gå till små och medelstora företag som är etablerade i andra medlemsstater än de där de företag i konsortiet som inte är små och medelstora företag är etablerade.
- f) För de åtgärder som avses i artikel 6.1 c–f, bidraget till ytterligare integrering av den europeiska försvarsindustrin genom att stödmottagarna visar att medlemsstaterna har åtagit sig att gemensamt använda, äga eller underhålla den slutliga produkten eller tekniken.

I förekommande fall ska bidrag till en ökad effektivitet under hela livscykeln för försvarsprodukter och försvarsteknik tas i beaktande, inbegripet kostnadseffektivitet och potentialen för synergieffekter inom upphandling och underhåll, avseende tillämpningen av de kriterier som avses i leden a, b och c i första stycket.

Artikel 11

Finansieringsgrad

1. Det ekonomiska bistånd från unionen som föreskrivs i programmet ska inte överstiga 20 % av de totala stödberättigande kostnaderna för en åtgärd som avses i artikel 6.1 c. I alla andra fall får biståndet täcka upp till hela den stödberättigande kostnaden för åtgärden.
2. När det gäller en åtgärd som avses i artikel 6.1 som utvecklas inom ramen för det permanenta strukturerade samarbetet får finansieringsgraden höjas med ytterligare 10 procentenheter.
3. När det gäller en åtgärd som avses i artikel 6.1 får finansieringsgraden höjas i enlighet med andra och tredje stycket i denna punkt om minst 10 % av åtgärdens totala stödberättigande kostnad tilldelats små och medelstora företag som är etablerade i unionen.

Finansieringsgraden får höjas med ytterligare procentenheter motsvarande den procentandel av en åtgärds totala stödberättigande kostnad som tilldelats små och medelstora företag som är etablerade i medlemsstater där företag i konsortiet som inte är små och medelstora företag är etablerade, upp till ytterligare 5 procentenheter.

Finansieringsgraden får höjas med ytterligare procentenheter motsvarande dubbla den procentandel av en åtgärds totala stödberättigande kostnad som tilldelats små och medelstora företag som är etablerade i en annan medlemsstat än de medlemsstater som avses i andra stycket.

4. När det gäller en åtgärd som avses i artikel 6.1 kan finansieringsgraden höjas med ytterligare 10 procentenheter om minst 15 % av åtgärdens totala stödberättigande kostnad tilldelas medelstora börsnoterade företag som är etablerade i unionen.
5. Indirekta stödberättigande kostnader ska fastställas genom tillämpning av en schablonsats på 25 % av de totala direkta stödberättigande kostnaderna, exklusive direkta stödberättigande kostnader för underentreprenad.

6. Den totala höjningen av finansieringsgraden för en åtgärd får efter tillämpningen av punkterna 2, 3 och 4 inte överstiga 35 procentenheter.
7. Det ekonomiska bistånd som unionen tillhandahåller inom ramen för programmet, inbegripet högre finansieringsgrader, får inte täcka mer än 100 % av åtgärdens stödberättigande kostnad.

Artikel 12

Äganderätt och immateriella rättigheter

1. Unionen ska inte äga de produkter eller den teknik som åtgärden resulterar i och ska inte heller ha någon fordran avseende immateriella rättigheter kopplade till åtgärden.
2. Resultaten av de åtgärder som finansieras inom ramen för programmet får inte vara föremål för kontroll eller restriktion av ett tredjeland eller en enhet i tredjeland, direkt eller indirekt via ett eller flera andra företag, inbegripet vad gäller tekniköverföring.
3. Denna förordning ska inte påverka medlemsstaternas politiska handlingsfrihet i samband med export av försvarsrelaterade produkter.

4. När det gäller de resultat som genereras av stödmottagare som har tagit emot finansiering inom programmet, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 i denna artikel, ska kommissionen underrättas om varje överlåtelse av äganderätt till ett tredjeland eller en enhet i tredjeland. Om sådan överlåtelse av äganderätt strider mot målen i artikel 3, den finansiering som ges enligt programmet återbetalas.
5. Om unionens bistånd tillhandahålls i form av offentlig upphandling av en undersökning ska alla medlemsstater på skriftlig begäran ha rätt till en kostnadsfri icke-exklusiv licens för användning av undersökningen.

Artikel 13

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011. Europeiska försvarsbyrån ska bjudas in för att ge synpunkter och expertkunskap till kommittén i egenskap av observatör. Europeiska utrikestjänsten kommer också inbjudas att närvara.

Kommittén ska även sammanträda i särskilda konstellationer, bland annat för att diskutera försvarsaspekter.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

Artikel 14

Arbetsprogram

1. Kommissionen ska genom en genomförandeakt anta ett tvåårigt arbetsprogram. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 13.2. Arbetsprogrammet ska överensstämma med de mål som anges i artikel 3.
2. Arbetsprogrammet ska i detalj ange de projektkategorier som ska finansieras inom ramen för programmet. Dessa kategorier ska stämma överens med de försvarsförmågeprioriteringar som avses i artikel 3 b.

Kategorierna ska omfatta förmåga när det gäller innovativa försvarsprodukter och försvarsteknik på följande områden:

- a) förberedelser, skydd, utplacering och hållbarhet,
- b) informationshantering och informationsöverlägsenhet, och ledning, styrning, kommunikation, it-system, underrättelseverksamhet, övervakning och spaning, cyberförsvar och cybersäkerhet, och
- c) anfall och utförare.

Arbetsprogrammet ska även innehålla en projektkategori specifikt avsedd för små och medelstora företag.

3. Arbetsprogrammet ska säkerställa att minst 10 % av den totala budgeten gynnar små och medelstora företags gränsöverskridande deltagande.

Artikel 15

Utvärderings- och tilldelningsförfarande

1. Vid genomförandet av programmet ska unionens finansiering beviljas efter de konkurrensutsatta ansökningsomgångar som offentliggörs i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 och delegerad förordning (EU) nr 1268/2012. Under vissa vederbörligen motiverade och exceptionella omständigheter får unionsfinansiering även beviljas i enlighet med artikel 190 i delegerad förordning (EU) nr 1268/2012.
2. Kommissionen ska på grundval av kriterierna för stödberättigande och tilldelningskriterierna i artiklarna 6, 7, 8 och 10 utvärdera de förslag som lämnas in till följd av meddelandet om ansökningsomgång.

Kommissionen ska inom ramen för tilldelningsförfarandet bistås av oberoende experter vars säkerhetsbehörighetsuppgifter ska valideras av medlemsstaterna. Dessa experter ska vara unionsmedborgare från ett så brett urval av medlemsstater som möjligt och väljas ut på grundval av ansökningsomgångar i syfte att upprätta en databas över kandidater.

Den kommitté som avses i artikel 13 ska informeras varje år om förteckningen över experter i databasen för att ge insyn vad avser experternas behörighetsuppgifter.

Kommissionen ska också se till att experter inte bedömer, ger råd om eller bistår i fråga om sakfrågor avseende vilka de har en intressekonflikt.

3. Kommissionen ska genom genomförandeakter tilldela finansiering för utvalda åtgärder efter varje ansökningsomgång eller efter tillämpning av artikel 190 i delegerad förordning (EU) nr 1268/2012. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 13.2.

Artikel 16

Årliga delbetalningar

Kommissionen får dela upp budgetåtaganden i årliga delbetalningar.

Artikel 17

Övervakning och rapportering

1. Kommissionen ska regelbundet övervaka programmets genomförande och ska årligen rapportera om de framsteg som gjorts i enlighet med artikel 38.3 e i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012. Kommissionen ska för detta ändamål vidta nödvändiga övervakningsåtgärder.
2. Till stöd för större effektivitet och ändamålsenlighet i unionens framtida politiska åtgärder ska kommissionen utarbeta en retrospektiv utvärderingsrapport och sända den till Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska bygga på relevanta samråd med medlemsstaterna och de viktigaste berörda parterna och ska särskilt bedöma framstegen med att nå målen i artikel 3. Den ska också innehålla en analys av gränsöverskridande deltagande i projekt inom ramen för programmet, inbegripet små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags deltagande, samt av små och medelstora företags och medelstora börsnoterade företags integrering i den globala värdekedjan. Rapporten ska också innehålla information om stödmottagarnas ursprungsländer och om möjligt fördelningen av de immateriella rättigheter som genererats.

Artikel 18

Skydd av unionens ekonomiska intressen

1. Kommissionen ska säkerställa att unionens ekonomiska intressen skyddas vid genomförandet av insatser som finansieras enligt denna förordning, genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.
2. Kommissionen eller dess företrädare och revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revision eller, när det gäller internationella organisationer, rätt att genomföra kontroller i enlighet med avtal som ingåtts med dessa, av dokument och på plats, hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering enligt programmet.

3. Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) får, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013¹ och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96², göra utredningar, inklusive kontroller på plats och inspektioner, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med bidragsavtal, bidragsbeslut eller kontrakt som finansierats inom ramen för programmet.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska samarbetsavtal med tredjeland och med internationella organisationer, kontrakt, bidragsavtal och bidragsbeslut som ingås som ett resultat av genomförandet av den här förordningen innehålla bestämmelser som uttryckligen tillerkänner kommissionen, revisionsrätten och Olaf rätten att utföra sådan revision och genomföra sådana utredningar inom ramen för sina respektive behörigheter.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

Artikel 19
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande
